

ხალგაზრდა ვეროელი

ქვეყნის
1921 წლიდან

საზოგადოებრივი
12
ივნი
№ 65 (11551)
1990

ახალგაზრდული, საზოგადოებრივი-პოლიტიკური გაზეთი

ფასი 6 კპ.

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს რიგგარეშე სესიის მონაწივის შესახებ

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის ადგენა:
მოწვეულ იქნეს საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის მეთერთმეტე მოწვევის უზენაესი საბჭოს რიგგარეშე მეთერთმეტე სესია 1990 წლის 20 ივნისს ქ. თბილისში.

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
3. გუმბარიაძე

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
3. კვარაცხელიძე

თბილისი
1990 წლის 10 ივნისი

საქართველოს სსრ მეთერთმეტე მოწვევის უზენაესი საბჭოს რიგგარეშე მეთერთმეტე სესიის დღის წესრიგშია შემდეგი საკითხები:

1. „საქართველოს სახელმწიფო სუვერენიტეტის დაცვის გარანტიების შესახებ“ საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 9 მარტის დადგენილებაში დამატების შეტანისა (საქართველოს რევოლუციის 1921 წლის 16 თებერვლის, 1921 წლის 24 მარტისა და საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის პოლიტიკური ინსტიტუტების გაუქმების სხვა აქტების სამართლებრივი შეფასება) და ამ დადგენილების შემდგომი რეალიზაციის ღონისძიებათა შესახებ; საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკისა და რუსეთის საბჭოთა ფედერაციულ სოციალისტურ რესპუბლიკის შორის 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულების დარღვევის სამართლებრივი და პოლიტიკური შედეგების შეფასების თაობაზე რსფსრ უზენაესი საბჭოსადმი მიმართვის შესახებ.
2. საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის სამართლებრივი მექანიზმის შექმნის შესახებ.
3. საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ კანონპროექტის თაობაზე.
4. საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს საყოველთაო დემოკრატიული მრავალპარტიული არჩევნების შესახებ კანონის პროექტის თაობაზე.
5. მოქალაქეთა საზოგადოებრივი გაერთიანებების, მათ შორის, პოლიტიკური პარტიების, მასობრივი მოძრაობების, პროფესიული და შემოქმედებითი კავშირების, ნებაყოფლობითი საზოგადოებების, ასოციაციების შესახებ კანონის პროექტის თაობაზე.
6. საქართველოს ეკონომიკური დამოუკიდებლობის საფუძვლების შესახებ კანონის პროექტის თაობაზე.
7. საბჭოთა არმიაში ალტერნატიული სამსახურისა და მასთან დაკავშირებული საკითხების სამართლებრივი რეგლამენტაციის შესახებ.
8. საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 77-ე მუხლის საფუძველზე სსრ კავშირის რიგი კანონების შეფასების შესახებ.

შეიშლია უნადა, მებრამ...

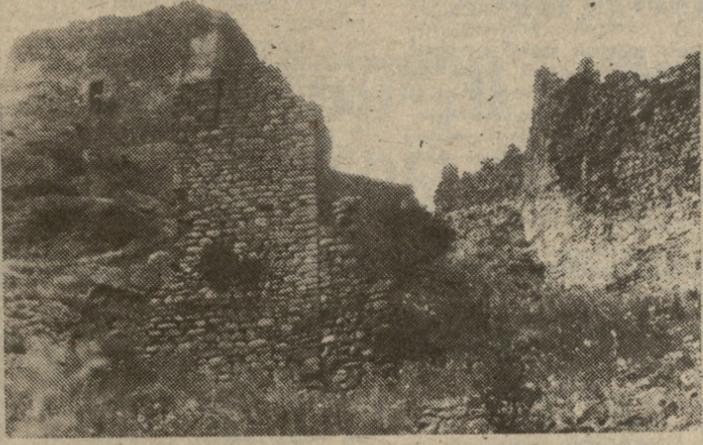
მჯდომარე აქცია მინც გრძელდება მთავრობის სახლის წინ. ჩვენი გაზეთის მკითხველებმა ალბათ უკვე შეიტყვეს, რომ უნივერსიტეტის სტუდენტებმა შეიშლილი შეწყვიტეს მას შემდეგ, რაც გადაწყვიტა, რომ საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს სესია მოწვეული იქნება 20 ივნისს და აქ განსახილველად გამოიტანეს ამ საკანონმდებლო აქტებს, რაც ასე აღელვებს საქართველოს საზოგადოებას.

გუშინ სრულიად საქართველოს მერაბ კოსტავას საზოგადოების გამგეობის წევრთა ენვერ ჩარკვიანმა ჩვენთან საუბარში ბრძანა: — მართალია მივიღეთ ოფიციალური ქაღალდი, სადაც სწერია უზენაესი საბჭოს მოწვევის შესახებ, რომელზეც

სტუდენტების მიერ წაყენებულ მოთხოვნებს განიხილავენ, მაგრამ საკითხის განხილვა ერთია და შედეგი — მეორე. იმით რომ არ მოხდეს მათ შორის სხვადასხვაობა, ჩვენ გადაწყვიტეთ განვახორციელოთ მჯდომარე აქცია მიზნის მიღწევამდე, თუმცა შიშობა უკვე გუშინ შევწყვიტეთ. მხარს გვიჭერენ და მალე შემოგვიერთდებიან სხვადასხვა პოლიტიკური ორგანიზაციები, ალბათ მთელი საქართველოც. ჩვენი ჭრილობა მთავრობის მიმართ, ვფიქრობ, არავის ეუცხოება, რადგან არაერთგზის გავმხდარართ მათგან დაპირებების შეუსრულებლობის მოწმენი. ამიტომ ჩვენ სხვა გზა არა გვაქვს...

ინა სარიძე

26 ჩვენი ისტორია

ქვეყნის
სსრ უზენაესი
საბჭოს
პრეზიდიუმის
ბრძანებულება

ოქროს სიხა (ადიგენის რაიონი)

ოლა გველანიანის ფოტოები

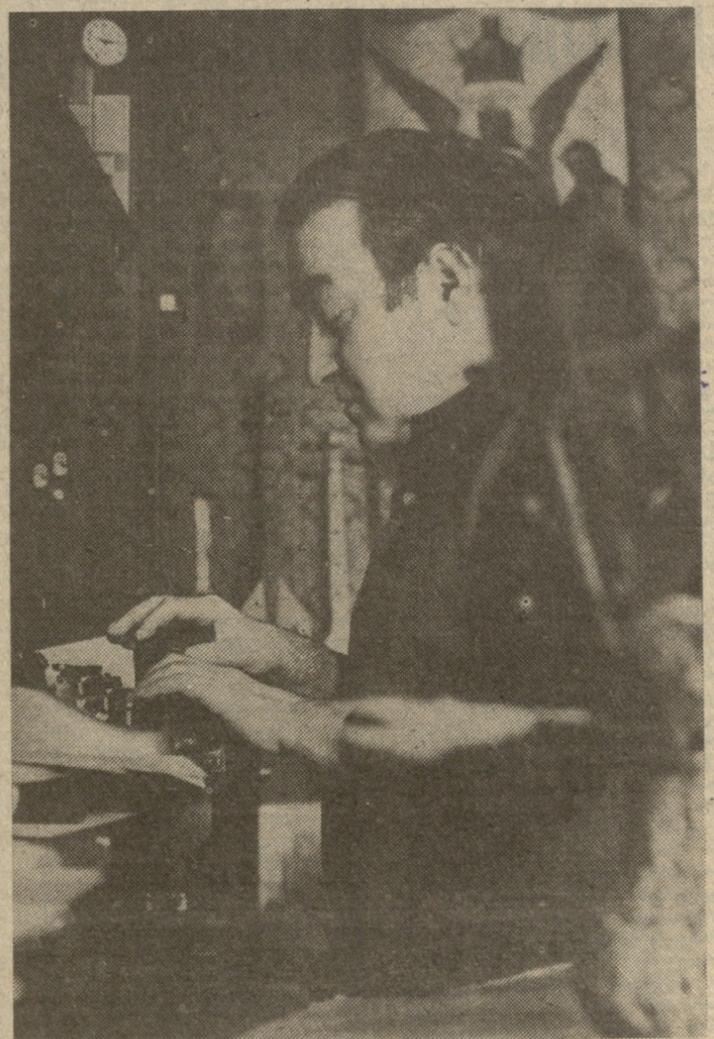
მორის ფოტოგრაფიული — 60

არა სთქვან: სიტყვა გა...ვი...და ...

ბატონო მორის!
თურმე გუშინ 60 წელი შეგსრულდება. ეს ამბავი კალენდარში რომ არ ამოგვეკითხა, ხმებს ნამდვილად არ დავუჭერებდი, რადგანაც ცხოვრებისეული ტრაგიკულობისა თუ ავადმყოფობის მიუხედავად, ფარ-ხმალი არ დავიყრიათ, წუწუნი არ დავიწყეთ და ახალგაზრდილი გზნება სიბერის სიმრძნისათვის არ გინაცვლებიათ.

ბატონო მორის! სიუბილევო მისალოცისათვის სავალდებულო ხობდად ნუ მიიღებთ იმას, რასაც ახლა გეტყვით, ეს სრული გულწრფელობით ნათქვამი სიტყვებია, რომლებიც თქვენ ნამდვილად დამსახურებთ: თაობები აღიზარდნენ თქვენს ლექსებზე, რომლებიც ხან ყვირილი იყო, ხანაც დუმილი, მაგრამ ჰიკიკი არასოდეს. წვა და დუმილი არ აცდენიათ, გამარჯვებაც გიგემიათ და მარცხიც, მაგრამ ლალატი ყოველთვის შორს იყო თქვენგან. გულწრფელობასთან ერთად თქვენი ლექსების პოეტურმა მომხიბვლელობამაც შეგძინათ ამდენი მკითხველი. თქვენელი სტრიქონები მაშინაც კი არ ყოფილა შეშველი დეკლარირება, როცა ხარკს იხდიდით. თქვენი ლექსების მუსიკალურობის, სისადავისა და სინატიფის დასტურია ისიც, რომ ბევრი მათგანი, ბევრი კი არა, ალბათ, უმეტესობა სიმღერებდად იქცა, თანაც ისეთ სიმღერებდად, რომლებიც წლების განმავლობაში არ ჩამოდის ესტრადიდან და რომელსაც ხალხი მღერის.

ბატონო მორის! თქვენს ერთ ლექსში წერთ: „ჩემი ბრალდებული სიბერეა, დაუმარცხებელი მტერია, აუზღენელი სიზმრებია, გაუფანტავი მტერია, გაუკვალავი გზებია და მიწამოუყრელი ფესვებია, დაუნატავი მთებია, დაუწერელი ლექსებია...“ სიბერემდე ჯერ კიდევ შორია. და არც მის წინაშე დაგვირდებთ თავის მართლებს, მაგრამ თუ ასეთი რამ მაინც მოხდა, საუკუნოდ საფიცარ მოწმედ მართლაც დაიდგებათ სიტყაზე, თავგამოდებით დაგიცავთ, რადგანაც თქვენი სიტყაზეც

და სიკარბავც მამულის სამსახურს ენაცვალა.
ბატონო მორის! დღეი სიყმაწვილისა გა...სუ...ლი... მაგრამ თქვენ სიბერის ნაპირზე მაინც არ

უნდა გაცდეთ, კვლავც უნდა ისროლოთ იმედის ბადე, რათა არა სთქვან: სიტყაზეც გა...ვი...და...
ახალგაზრდა ივანიძე

ჩვენი საღისეულო კლუბი

„აბრასიული მატაორფოზა“

თანამედროვე ცხოვრების სირთულეს განაპირობებს ბევრი დრო-მოკლე მოვლენისადმი საზოგადოების მკვეთრი აღერგა...

ლი გაცილებით საშიშია და ყოველთვის პრობლემა მხოლოდ მეცნიერულ-პედაგოგიური არ იყო...

ხვალ პოლიტიკური ამინდის ცვლილებებთან ერთად არ იცვლიან მხარს. განა შეიძლება ასეთ პიროვნებათა ხელში ჩაგდება...

ბამონაპრობა

თქვენი გაზეთის ა/წ 8 მაისის ნომერში გამოქვეყნებული ბიოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის, გიორგი ჭინჭარაულის სტატია „მეცნიერული სამკურნალო მცენარეთა პლანტაციები“...

დასხვა ნაკრებებს. აქ მომუშავე სპეციალისტები სათანადო რჩევადარჩევას მისცემენ მომხმარებლებს სამკურნალო მცენარეების გამოყენების სიყვერზე...

კობის დასიყვარულის გზით

ისტორიის მთავარი დანიშნულებაა წარსულის ცოდნაზე დაყრდნობით მოახდინოს ეროვნული თვითშეგნების გამოვლინება...

ობდა სომეხი ხალხის სისხლის ღვრა. დიდმა ქართველმა საზოგადო მოღვაწემ, ალია ჭავჭავაძემ თანადგომა გამოუცხადა სომეხებს...

მაღდგენელი და ღრმად მწამს, რომ როგორც ჩემი, ასევე საქართველოში მცხოვრები ყველა სომეხი ეროვნების მოქალაქის წინდათა...

თავი თოჯანა, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი

1986 წელს დაიწყო თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის ფარმაცევტული ფაკულტეტის ფარმაცოლოგიის კათედრის მუშაობა...

სამკურნალო მცენარეების მოსაშენებელი მეურნეობების ორგანიზაცია-განვითარებას ხელს შეუწყობს ერთი მეტად მნიშვნელოვანი, ჭარბად გადამჭრული პრობლემა...

შეიძლება თუ არა ითქვას, რომ ერთნაირ მოძრაობაში განხეთქილებულია? ჩემი აზრით ეს უფრო დროებითი არა ერთსულოვნებაა, და იგი ერთსულოვნებად მალე აღდგება; მთავარია — რა გზით და რა პოლიტიკური წინამძღვარებით!

I. ალტერნატივა ალტერნატივათა შორის

ქართველი ერი ორასი წელია, ხანაც „გულში“ და ხანაც მთელი ხმით თხოვლობს ერთნაირ სახელმწიფოებრიობის აღდგენას. მაგრამ, ვინაიდან ჩვენს მცირე-რიცხვან ერს ძალა არ შეეწყობა თავისი „ძალით“ ხელახლა მოიპოვოს 3000 წლის უწყვეტი სახელმწიფოებრიობის ტრადიციით განმტკიცებული სუვერენიტეტის უფლება...

რა გავწყობა და — გვრჩება ერთადერთი „ძალა“ ანუ იმპერიული „ზე-ნებესთან“ პარლამენტური ბრძოლა, მშვიდობიანი აქციების ჩათვლით!

თავის მხრივ საქმად რეალურია, რომ იმპერია იძულებული გახდება თვითონაც დეოკრატურად გვიპასუხოს პარლამენტური კონტრალეებით, (ანუ „კონსტიტუციური ბორკილებით“ საკავშირო თუ რსფსრ ყრილობების ტრიბუნებიდან თუ პრეზიდენტის კაბინეტიდან!).

ვინაიდან, არამარტო ჩემი აზრით, დღესდღეობით „ალბათობა“ ამ ბოლო ალტერნატივის მხარეზეა, მოდით გადავხედოთ ჩვენს კონტრარაგულენტებს ზანდუქსაც, ხომ არა გამოგვჩნა რა:

II. სწავლი ტუსანი და გადამანათლებელი პირთა ალტერნატივა

მცირერიცხოვანი ქართველი ერის პოლიტიკური თვითგამორკვევის უფლებათა და მოთხოვნათა რეზულტატსათვის, რა თქმა უნდა, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, არა მარტო იმას, ერთსულოვანი არიან თუ არა ერი და მისი ლიდერები თავიანთ მოთხოვნათა „ერთსულოვნებაში“!

ვინაიდან ... არანაკლებ მთავარია ისიც, ერთსულოვნება თუ არა იგი იმ ისტორიულ-პოლიტიკური ფაქტების; ანუ წინაპირობათა ფორმულირებაში, რამაც საფუძველი უნდა შეუქმნას მის მოთხოვნათა სიმტკიცეს და სამართლებრივ საფუძვლიანობას, და რამაც მაქსიმალურად მიღწეა უნდა ასწიოს ამ მოთხოვნათა მარტივი ქმედებით კოეფიციენტი!

სამწუხაროდ, აქ ერთსულოვნება კი არა, საკვირველი დისონანსია!

1), მართლაც: რუსული იმპერიის დილემმა ორასი წლის მანძილზე განუქოთნავდა მდომარე საქართველოს განთავისუფლების და დამოუკიდებლობის მოთვარ და ერთადერთი მოტივად, უმეტეს შემთხვევაში, ჩვენ ვაყენებთ მხოლოდ იმ ისტორიულ ქვეყნობებს, რომ საქართველოს 70 წელია, რაც იმპერიის უღელტეხება და რომელი ქვეყნობის ტრეპაც თავისთავად მიანიშნებს იმასაც, რომ, ალბათ, წინაზე 117 წელიწად მშვენიერად ვგრძობდით თავს და რომ, გამომდინარე, ქართველი ერი თავის სახელმწიფოებრივი სუვერენიტეტის აღდგენას ასაბუთებს მხოლოდ იმ ოცდაცხრეტიანი გაურჩეულად მოვლენილი თავისუფლებით, რაც გრძელდებოდა 1921 წლამდე, და რა თავისუფლებაც პოლიტიკურად უნათოდ და ეროვნულად ბევრ სოციალ-დემოკრატიულ იდეებში ხელგაშლილობით უკანვე ჩიბარა იმპერიამ!

გამორღება კი თავისუფლების აღდგენის ერთერთ დამაჯერებელ და მთავარ საბუთად 1918 წლის 100 კაცი ხელმოწერით დადსტურებულ თავისუფლების აქტი, რომელშიც პირველი სამი მუხლი საკვირველი თავდაჯერებით აღიარებს, რომ, ერთ დროს დამოუკიდებელი, მაგრამ ერთობ ნატანჯი საქართველო, 117 წლის წინ თავისი ნებით შეუერთდაო რუსეთს და, კიდევ იმასაც, რომ რაკი თებერვლის რევოლუციის მერე დიდი რუსეთი იძულებული გახდა ხელი აეღო ჩვენზე, რა გავწყობა და აწი ჩვენ თავს, გავ-

ბედად და ჩვენზე მივხედავთ? — განა კი თავისთავად არ ნიშნავდა ეს ფორმულირება რუსულ იმპერიამ ქართველთა სახელმწიფოს ორგანულად განუყოფელი არსებობის აღიარებას? „და, რითაც შეუძლებელია არ ესარგებლა ლენინს!“! მეტიც;

2. განა კი გაემტყუნება იმპერიულ მოსარჩლეთ, თუკი ისინი დეოკრატურად მოგვახლიან, რომ, თქვე დალოცვილებო, რას ერჩით ვინდ მე-9 და ვინდ მე-11 წითელ არმიას, „თუკი მათ ამდენი ქართველი პროლეტარ-ბოლშევიკი, ამდენი, ამგზნებარე კოლხიდელი“ და ამდენი „თავალებრივია რევოლუციის არწივი“ მოუძღვრება?

— გაემტყუნებთ კი იგინევთ, თუკი ოსტატურად წაუყრებენ ან ვერ გაიხსენებენ ვერც გეორგიევსკის ტრაქტატს, ვერც ალამაშმდ ზანის და რუსი გენერლების მძაკობას და ვერც ენორიგის და ლაზარევის ბატალიონებს, რომელთაც არამტოუ არც ერთი ქართველი გენერალი, არც ერთი ქართველი დრაგუნი არ მოუძღვრება?!

2. და თუ ამასთან ერთად აქვთ ჩვენც წაუყრებთ და არ ვახსენებთ, რომ მთელი მე-19 და მე-20 საუკუნეები სავსეა ანტიდერავული შეთქმულებებით და ამბობით... თუ დასაბუთებული მშვიდობიანი აქციებით.

—...არ ვახსენებთ ქართული ეკლესიის და ქართული კულტურის წარყვანას და ძარცვას...

—...არ მივხსობთ და გადამრჩენელთ, რომ ყველა დღევანდელი ანტიქართული ეთნოკრიზისის იდეოლოგიური და მატერიალური პრეტენზია და მოთმა დღემდე იკვებება პასკევიჩებისა და ვორონცოვების, ვოსტოროვებისა და კიროვების გენიალურად შორს გამიზნული პოლიტიკური ხრიკებით და ყოვანიდ ბოშებით...!

— და თუ ყოველზე ამის დასაგვირგვინებლად, ქართული გულჩელობით არ დაუქმალავთ იმასაც თუ 1907 წელს 905-ის ბათქაშოთქით დამფრთხალმა ნიკოლოზ მეორემ როგორი დიდსულოვნებით გაქვლილი „გამოტოვით“ აღადგინა ელისაბედ ბაგრატიონი 105 წლის წინ იმპერიისავე ხელით ლიკვირებულ ბაგრატიონთა დინასტიურ ტახტზე (რასაც, რა თქმა უნდა, კბილების ღრვილობა და მუქარათა ბათქაშოთქით შეხედნენ ქართველი სოციალ-დემოკრატები)...

—...მაშინ, არა მარტო რასპუტინებს, კოვანებს და იარინებს, კულსოთებს და არძინებებს ვაძლევთ უფლებას გვიკვიროს და წიხლი გვირტყან ჩვენს უმადლოზაზე რუსული იმპერიის ამგავს მიმართო!

— მეტიც, განა კი ამ ჩვენს ვითომ ტაქტიკური და, სინამდვილეში, ლარჩული წყარუებით უკვე არ მივიციტო საბაბი და უფლება იმპერიის პრეზიდენტს კვითილი ღიმილით ორჯერ გაეწეა ჩვენთვის უმწარესი სალა: — ერთხელ, როცა მეორე ყრილობაზე მთელი მსოფლიოს გასაგონად დაგვავყვრდა, ქართველები არ იყავით, ასე რომ ემუდარებოდით დიდ რუს ხალხს, არიქა, გვიხდით და მათაც უანაროდ და დიდსულოვნად ეკისრესო მსხვილის როლი...

... და მეორედ, რსფსრ სახალხო დემოკრატთა მეორე ყრილობაზე, 23 მაისს, როცა ასევე მთელი მსოფლიოს გასაგონად მჭეჩარედ განაცხადა, რომ თუკი რუსეთმა დაიპყრო და შემოიერთაო ვინმე, და რამე, ისევ და ისევ დაპყრობილთა სასიკეთოდ და საკეთილდღეობა?!

3. რა თქმა უნდა, 1920 წელს ურატაძისა და კარახანის მიერ ხელმოწერილი რუსეთ-საქართველოს ზავს მერე იურიდიული ძალა აქვს, ვიდრე გეორგიევსკის ტრაქტატს დარღვევას, მაგრამ რუსი ფოლ ქართველ სოციალ-დემოკრატთა მიერ გერ გამოცხადებულ და მერე მიტოვებულ საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას, არა მგონია, რამე პოლიტიკური ან ისტორიული უპირატესობა ჰქონდეს, როგორც ერთნაირ-დამოუკიდებელ სახელმწიფოს, თუნდაც ერეკლეს და სოლომონის „ნახევარ საქართველოებთან“, არამეტუ ალექსანდრე დიდის ან გიორგი ბრწყინვალის, ან თამარისა და დავითის, ან ბაგრატიანთა და ვახტანგის და ან ფარნავაზის სუვერენიტეტ სრულიად საქართველოებთან!

პირიქით, სამი ათასწლოვანი უწყვეტი სახელმწიფოებრიობის მან-

ძილზე ბარე ექვსჯერ მძლავრობდა ერთიანი და დამოუკიდებელი ქართული სახელმწიფოები — ხაფუძველია ხაფუძველი ყოველი ჩვენების პირველი ხამაყისა და ეროვნულ-პოლიტიკური „შეხა“, რასაც მთელი ამ ისტორიის მანძილზე, პირველად მთელი ბოლო 1801 წლის ანექსიით და ბაგრატიონთა სახელოვანი დინასტიის უტიფარი ლიკვიდაციით 1803 წელს, რაც თავის მხრივ, გახდა ხაფუძველია ხაფუძველი არანაკლებ უტიფარული და მუხანათური ანექსიისა 1921 წელს.

ამიტომ, მე მაინც მივიცემ თავს უფლებას ვიკვირო, თითქოს დღეს გეორგიევსკის ტრაქტატს — პირველ ანექსიას და ბაგრატიონთა ლიკვიდაციას არ ჰქონდეს ორი-დიული-სამართლებრივი ძალა და ან არ შეიძლებოდეს ამ ისტორიუ-

ლი ქვეყნობებისთვის იურიდიულ-სამართლებრივი „ყურას“ მიბმა დღევანდელობისად შესაფერისად, თუნდაც იმ მოტივით, რომ ცარიტული და ბოლშევიკური იმპერიები ყოველთვის იყვნენ და არიან ერთნაირი და ერთხორცილი. (ამის საბუთად ავლანეთის ინტერნაციონალური ვეჟილის განაღდების დადებულება ცდაც კმარა).

ამიტომ, არა მგონია, 188-წლიან მუხანათურ და ასიმილიატორულ გვემს ერთი მუქა ჩვენს ერისა (და ერებსა), არ ჰქონდეს უდიდესი მორალური და ზნეობრივი ძალა მოწინავე კაცობრიობის თვალში!

შე პირადად იკვირ არ მეპარება, რომ სწორედ საქართველოს პირველი ანექსიის და, საერთოდ დიდი საქართველოების პოლიტიკური ტრადიციებისაგან გამიჩვენებ და სულმოკლე ისტორიულმა გულმავიწყობამ გამოიწვია დემოკრატიული საქართველოს 70 წლის წინანდელ სოციალ-დემოკრატ ლიდერთა ეროვნული პოლიტიკის ანტი-ეროვნულობა თუ არა — სიმეცე მაინც!

მაგრამ, მთავარია, რომ სწორედ ჩვენი ხმის და კაბის სილაჩრეა მიზეზი, რომ იმპერიული პროვოკატორების უტიფარობის შედეგად დღეს მთელ მსოფლიოში არა ერთს და ორს მიანიჩა, რომ ჩვენ, ქართველებს მხოლოდ ოცდაცხრეტი თვე გავჩინდა სუვერენული სახელმწიფო და რომ, მხოლოდ ამ საცოდავი ფაქტით ვჩემულობთ სუვერენიტეტის დაბრუნებას, განსხვავებით ბალტიისპირეთთან, რომელნიც, ჩვენგან განსხვავებით, 20 წელი მაინც ტკებოდნენო სუვერენიტეტით.

ბატონებო! ისტორიული ფაქტებისადმი ასეთი წყარუებით, ვიმლორებ, ჩვენ არა მარტო ვასუტებთ ჩვენს საბჭოლო იარაღს და მარტივი ქმედების კოეფიციენტს. ჩვენ, ასე, ნებისთ თუ უნებურად ვამახინჯებთ საკუთარ ისტორიას და საკუთარ ეროვნულ „მე“-ს!

III. ალტერნატივა — სოციალ-დემოკრატიული თუ მონარქიული საქართველო?

ჩემი აზრით, დამოუკიდებელი და ერთიანი საქართველოების „დასაბამი“ თარიღი საქმნია დაახლოებით 23 საუკუნის გადღმა, ანუ თუ დავუჯერებთ ზოგიერთ ქართველი მკვლევარის არცთუ უსაფუძვლო არგუმენტებს, მტრების წინაზე და მოყვასთა გასახარად დროა, დავაწესოთ ასეთ თარიღად 22 მარტო ვახანგელის ბუნიობა, ოღეს ფარნავაზმა განავრცო ენა და კაღდნადარ ქართული მთელს ერთობად საქართველოში!

რაც შეეგება 25 თებერვალს, აი ეს თარიღი კი, მართლაც, რომ ყველაზე სამგლოვიარო დღედ უნდა აღიქვამათ მთელს ქართულ ისტორიაში.

26 მაისი, რა თქმა უნდა, ჩვენი ისტორიის ერთი ნათელი ფურცელია და მას სამართლიანად უნდა ეკისრებოდეს, ფუნქცია დემოკრატიული საქართველოს დღისა!

IV. ვაჟ რაი სონსახუსი მათით თუ...

თუ გავხსენებთ, რომ კატკოვების და იანოვსკების გაცოფება ქართული დროშების დანახვებზე მხოლოდ იმის შიშმა გამოიწვია, რომ, ვითუ, ამ დროშების ფრიალს ქართველებმა განდგომის და განთავისუფლების მოთხოვნა მოაყოლონ და ვითუ თვის „ძაღლების ენას“ დაუბრუნდნენ...

— და თუ იმასაც მივიმატებთ, რომ რუსულმა იმპერიებმა 188-წლიანი პარაპოდან 117 წელი ქართველი ერის ფიზიკური ძალის და სულიერი სიმშვიდის ჩაქოვას და მერე ბოლო 70 წელი ამ ჩაქოვით ერის შეგნების რუსოფილურ მრწამსამდე აძლულებას (ანუ მისი „ხალხთა მეგობრობის ლაბორატორიად“ გადაქცევას, მოანდობა, მა-

ლოს რელიგიური ფანატისმის ან პოლიტიკური ტირანის და უაზრო აგრესიის მაგალითები იმ კონსტიტუციურ-მონარქისტულ სახელმწიფოთა ისტორიაში, რომელთა გონივრული სახელმწიფოებრიობისაკენ მოუწოდებს საქართველოს ხალხებს და ქართულ ეროვნულ განთავისუფლებულ მოძრაობას არა მარტო ეს, თითქოს ნაჩქარავი (მოლოდინე იქნა) წერილი!

ის მაინც ვახსენებთ, თუ რატომაა, რომ ავტო უკვე მესამე ათწლეული საუკუნეა, მცირე აზის ისინი ისტორიის დოღაბებს შუი მოქცეული და მაინც ვერ გაცემტვრებულ ქართული სული რატომ და რანაირად ისწრაფვის თვალთ, გულით და მკლავით სულ მუდამეფას „დასავლეთისკენ“, ჰერ ელინების, მერე ბიზანტიის და მერე კიდევ უფრო დაშორებულ და-

„დიდაზა მეფის“ ეროვნული კონსენსუსით თუ კონსენსუსი — უგაფოდ?!

ლი იქნებ მოვსინჯოთ, შეგვჩნა თუ არა რამე ღრმად ეროვნული „ღვრიტა“, რომელმაც იქნებ გავვიღვიძოს სულსა და გონებაში 2 საუკუნის „იქით და იქით“ თითქოს მიკარგული, მაგრამ დღეს მაინც მბორავი ეროვნული ღირსებანი... — ვცდითო და ჰერ მორიდებით და მერე ერთხმად ვალიართო და ვადილოთ მეფე და პარლამენტი, ანუ კონსტიტუციურ-მონარქისტული საქართველო, როგორც ქართული ეროვნულ-განთავისუფლებული მოძრაობის ყველაზე მაღალი და ყველაზე მკაფიოდ ქართული დროშა, ანუ როგორც ყველაზე უნივერსალური ეროვნულ-პოლიტიკური იდეა და სახელმწიფოებრივი მოდელი!

თავს ვახვევთ ვინმეს ამ კატეგორიულ განცხადებას!

ჰერ არა! ჰერ საკუთარი თავის დარწმუნება საქართველო!

—ქართული ეროვნულ-პოლიტიკური ღირსება, ანუ ჩვენი პირადი „მე“-ს ღირსებათა საფუძველი რომ მთლიანად მონარქიულ, ანუ პირველ ანექსიამდელ საქართველოებში შექმნა — მე მგონი ამაში დღეს ქართველ ერს იკვირ აღარ ეპარება და ზედმეტად კია დიდი წარსულის მაღალ და წმინდა, სათავყვანო სახელთა შეხსენება.

—...მაგრამ მან, დემოკრატულმა საქართველომ მაინც „მოასწრო მთავარზე მთავარი — ქართველ ერს საშუალება მისცა „კბილი მოეხინჯა“ და „გვერდ გაეგო“ თანამედროვე ევროპული დემოკრატიისათვის!

და რაკი, ჩემი აზრით, როგორც იქნა, კვლავ დაღვე კიდევ ერთი ალტერნატივის-საათი, ვაღდებულ ვართ თუ არა ვეკითხობ — ქართველი ერის პოლიტიკური ისტორიისა და ეროვნულ თვისებებიდან და ეროვნულ ტრადიციებზე დაყრდნობით ერთადერთია ალტერნატივა არის თუ არა ქართული ისტორიული სახელმწიფოებრიობის ტრადიციათა ორგანული შენვთება ევროპულ-ქართულ დემოკრატიულ ტრადიციებთან?!

შეიქმნება თუ არა ამით ისეთი საქართველო, რომელიც თამამად ამოუღებდა მხარში ევროპისა და მსოფლიოს დემოკრატიულ კონსტიტუციურ-მონარქისტულ და სვედენდირ სახელმწიფოებს (იაპონია, ინგლისი, ესპანეთი, ბელგია, პოლანდია, სკანდინავიის ქვეყნები, ლუქსემბურგი, ტალიანდი...), რომელთაგან არც ერთს არ გააჩნია ქართველთა მსგავსი ისტორიული ტრადიციები, მსგავსი მწვერვალები ტრიუმფებისა და უფსკრულები ჩაქოვებისა, სასოწარკვეთისა და ფენიქსური აღორძინებისა, პატარა ერისთვის წარმოუდგენელი ჯანის და მკლავის სიმხნევისა და, რაც მთავარია... საიცარი დღევანდელი ოპტიმიზმისა!

და თუ ვინმეს ასეთი მისწრაფება ქართული მონარქისმის შენივთებისა ქართულ დემოკრატიულობასთან ეჩვენება სპარსული ფუნდამენტალიზმის გამოძახილად. მაშინ, იქნებ ზნამალა დაგვსახებ-

სავლეთ ევროპის კონტინენტზე უშიშრად დაბინავებულ კასავლეთის ცივილიზაციისკენ? ვითომ მართებული იქნება სწორედ ზნა ჩვენი ქვეყნული დამოკიდებულება ევროპული მონარქისმის მიმართ იმ სვედენდირი ამერიკული სიმსუყის და დემოკრატიის მიზნად, რომელსაც ჰერ, კაცმა რომ თქვას, ა-ც ისტორია გააჩნია და არც ეროვნება?!

საოცარზე საოცარია, ღმერთმა ნი!

IX საუკუნის მასობრივი ქართული რენეგატიზმის ფონზე

ან იქნებ განმეგ დაგვისახლოს თუ-ნდაც ერთ ქართველი მეშვეიკი ან ბოლშევიკი, რომელიც თავისი ეროვნული ნაღვლით, სულისკვეთებით აქლოს დაუდგებოდა რუსულ იმპერიამდელ დიდ ქართველ მოღვაწეთა, ქართველ მეფეთა გამომავლებზე თავდებებს!

განუზომლად მნიშვნელოვანია დიდ ქართველ მონარქთა ღვწილი, რასაც ასე გულმოდგინედ და მზაკვრულად ჩქმალავდნენ და აუფერულდებდნენ „ისტორიის შემქმნელები“ ხალხს“ ხატით!

განუზომლად მნიშვნელოვანია მათი გაცოცხლება და გვერდში ამოყვება არა მარტო თავნუფლებიანთა და განთავისუფლებული საქართველოს სახელმწიფოებრივი პრეტენზიისთვის, არამედ თუნდაც იმისთვის და იმისა გამო, რომ დღესდღეობით არც ერთ სხვა ქართულ დროშას (თითო სახელმწიფო-განსაკ) ჩემს აზრით, არ შეუძლია ისე ღირსეულად დაიცვას ჩვენი ეროვნულ-პოლიტიკური მონაპოვარი და უფლებანი კაცისის მიზიერლებთან და ბარ-ზეგანის ბინადრებთან კამათში, როგორც ეს შეუძლია მთელ თავისი ისტორიულ-პოლიტიკური არსით და ღირსებით გორგახალიან-დავი თი ან დროშებს...

— არც ერთ სხვა ქართულ დროშას არ ექნება ძალა, როგორც თანაბარია თანაბარი ელმანარკის სამხრეთით „ლომს და ნახევარმთვარეს“ და ჩრდილოეთით სულ სამასწლოვან ორთავა არწივს, (დაე თუნდაც მხოლოდ ბაგრატიონთა დინასტიის ასასწლოვანი ზეობიდან!) ვითომ მხოლოდ რომანტიკული გლფერი დაპყრას, ამ სინამდვილეში ელემენტარულზე ელემენტარულ ეროვნული იდეის განცხადება?!

განა კი არ გააჩნია ამ იდეას (რომელიც სულაც არამ ჩემი დემონიანი) ეროვნული სასიცოცხლო ინტერესისათვის პრაქტიკული და სალი პოლიტიკური ღირებულება?!

მხოლოდ კონსტიტუციურ-მონარქისტულ საქართველოს დროშებს, ამ ზე-ღვან შეუძლია უმტკუნელოდ, პირადად ამბიციების და პართული პროვარამების ღირსებათა შეუღლახვად, ჰეშმარტ ეროვნულ კონსენსუალ შექყაროს ყველა ქართული პარტია, საზოგადოება ფრაქცია და ასეთ შემთხვევაში,

ბალტიის გზით — თავისუფლების გზით

— ანდრიუს, „საიუდისი“ მეორე ყრილობაზე გადაწყდა, რომ ის დარჩება საერთო-სახალხო მოძრაობად, რითაც ხელს შეუწყობს ცენტრისტულ ძალებს, ცალკეულ პარტიებზე დაშლას ლიტვის ეროვნული მოძრაობა...

— ასეც იქნება. რადგან ლიტვაში ყველა და ყველაფერზე მალა დღეს თავისუფლების იდეა დგას, ის საერთოა ყველასთვის — მართალი იქნება ეს, თუ კონკრეტული პიროვნება. ასეთ პიროვნებაში კი, რაც არ უნდა ეცადოს, ცენტრი ჩვენს მოძრაობას ვერ დაქაჩავს, ჩვენთან დღეს არსებულ პარტიებს კი, მათ ამის სურვილიც რომ ჰქონდეთ, ძალზე გაუძნელებელი თათვისი კონკრეტული პარტიული იდეალებია და მიზნების განხორციელება. თანაც ამ პარტიების რიცხვი სულ რაღაც შეიღობა...

— ხელ შევიდით... ჩვენთან, საქართველოში, მათმა რაოდენობამ კარგა ხანია, ახს გადაჭარბა...

— თუ სხვადასხვა გეოგრაფიკულ და საზოგადოებრივ მიჯნებით, ჩვენთანაც შეტი იქნება, მაგრამ, პრინციპში, ჩამოყალიბებული, რეგისტრირებული პარტიები უნდა იქნებოდნენ (მათი უმეტესობა ოკუპაციის დროს არსებობდა) პარტიული სიმბოლოების უფრო წარმომადგენელ ვიდრე რაიმე კონკრეტულ ძალას და, რაც მთავარია, მათთან ფაქტობრივად, თითქმის არც ერთს არა აქვს რაიმე განსაკუთრებული მიზანი, ის საერთოა — დამოუკიდებელი ლიტვა.

— თვლით, რომ ამ ერთი მიზნისკენ სავალი გზაც ყველას ერთი აქვს ლიტვაში?

— არა, არის განსხვავება. დღეს პარლამენტშიც კი სერიოზული დებატები მიდის იმის თაობაზე, თუ რით ვუბნახოთ, ვთქვათ, მოსკოვის აქციებს. უკიდურესი აზრით გამოიკვეთა ის ძირითადი კომპარტიის აზრია — ეს პარტია კი ჩვენთან დღესაც მნიშვნელოვანია ძალაა, რომ შევანეროს ყველაფერი და დავუბრუნოთ საწყის მდგომარეობას. მაგრამ მგერა, რომ ლიტვაში ხალხის გადაწყვეტილებას საბოლოოა და არ შეიცვლება. ჩვენი ხალხი კარგა ხანია, მზად იყო საამისოდ, სწორედ ამიტომაც ვერ შეაშინა ის ვერც ბოკადამ და ვერც ცენტრის სამხედრო მანევრებმა. პირიქით კი მოხდა — უფრო შეავიწოდა.

მგერა, მარცხით დამთავრდება ხალხის გათიშვის ყველა მცდელობაც. ცალკეული ჯგუფები, რომლებიც ვთქვათ, ამფოთებულნი არიან იმის გამო, რომ პრეზიდენტად არ აირჩიეს ისეთი ლამაზი მამაკაცი, როგორც ბრაზაუსკასია, ან ისეთები, ვინც სრულ კომპრომისზე წასვლას და ლიტვის თავისუფლების დეკლარაციის გაუქმებას მოითხოვს, ვერაფერს მიაღწევენ. ამას სხვაგვარად ერთად არც „საიუდისი“ დაუშვებს, რადგან ის ცალკე ლიტველი ხალ-

ხის ხმაღ, მისი სულისკვეთების გამოხატველად რჩება.

— სხვათაშორის, „საიუდისი“ დახვედრებულად „საიუდისი“ ცოტა ხნის წინათ წერდა, რომ აქ შეკრებილი მანდაციონალისტი ყველაფერს ხალხის შავივარდ წვეტი და მხოლოდ ერთი მიზანი ამოძრავებს — რაღაც არ უნდა დაუ-

„საიუდისი“ ლიტვის ხელ რჩება

ასე ფიქრობს ლიტვის ერთიანი ეროვნული მოძრაობის „საიუდისი“ პასუხისმგებელი მდივანი ანდრიუს კუბილიუსი.

თუმცა ლიტვაში „საიუდისი“ არაერთი ხაზინადმდგომარეობა არსებობს. მაგრამ მათ ჩამოვლას აქ არ შეუძლებელი, რადგან „საიუდისი“ მისულებს მისი რეზიდენცია ფაქტობრივად ცარიელი დაგვხვდა — ძველი ხელმძღვანელობა ლამის მთლიანად პარლამენტში იყო გადასული, ახალს კი ის-ის იყო ირჩევდნენ. მოკლედ, „საიუდისი“ იმ დღეებში ხელახლა ყალიბდებოდა...

ქდეს, გაემიჯნოს მოსკოვს, მიხვან სრული დამოუკიდებლობა მოიპოვოს. და ახეთი დამოუკიდებლობა მათ უკვე თავისუფლება ჰგონიათ...

— „საიუდისი“ სემის საბჭოში ნამდვილად 35 კაცია. რაც შეეხება ტერმინ „ნაციონალისტი“, ის დღეს ჩვენზე მოკიდებულია აღარ მოქმედებს — დასავლეთში ნაციონალისტი ხომ ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლს ნიშნავს...

— ტერმინს არც ჩვენზე უმოქმედია. ჩვენ სიტყვა „ნაციონალისტი“ კი არა, იმაზე უმანხველით თქვენს უფრადლებას, რასაც ამ ნაციონალისტების განწყობილებებსა და სურვილებზე წერს „საიუდისი“.

— არ ვიცი, ასეთ შემთხვევაში ერთს ვიტყვი — ჩანს, „მისიგელს“ ჩვენი განწყობილებებიც იმევე უნდა, როგორც ცენტრალურ პრესას, ვთქვათ, „პრეზდს“, მათ ერთი აზრი ჰქონიათ...

— და ეს აზრი გამოიხატება?

— საერთოდ, საზოგადოებრივ პრესა ჩვენზე სულ სხვადასხვას წერს. ბევრჯერ ნამდვილად ლიტვაში სერიოზული სურვილებსა და გადაწყვეტილებებს. ერთგან დაიანლოებით ასეთი შეფასებაც კი გამოჩნდა — ლიტვა უკანმოუხედავად, ყოყლოჩინა ყმაწვილის სითამაშით იღებს გადაწყვეტილებებს, შედეგებზე კი ნაკლებად ფიქრობსო, მაგრამ, საერთოდ, ნამდვილად მეტია იმათი რიცხვი, ვისაც უმშაობრად ემის ჩვენი. თუნდაც ის რად ღირს, რომ ამერიკული პრესა თავად ბუშსაც კი არად დადიდებდა და პირში ახლის სიმართლეს — ლიტვასთან დაკავშირებით ბევრჯერ უღალატე ჩვენს იდეალებსო. ცხადია, არ ვხვდებიან გორბაჩოვზე შეუპარებულნიც. საერთოდ კი, ინტერესი ლიტვისადმი, არ ნელდება. პირადად ჩვენ კი („საიუდისი“ ვგულსსმობ) მარტო

საზოგადოებრივი კი არა, შინაც „საიუდისი“ გვაკრიტიკებენ...

— თვით „საიუდისი“ თუ აკრიტიკებს დღეს ვინმეს, კონკრეტულად — ახალ მთავრობას. თქვენს ბოლო ყრილობაზე ხომ გადაწყვეტილი, რომ „საიუდისი“ არასოდეს იქნება დამოუკიდებელი არც ერთ მთავრობაზე? რომ კონტროლს გაუ-

ვეს, ზოგჯერ კი ბიძგაც მისცემს მის საქმიანობას...

— ასეცა. ჩვენ ხომ „საიუდისიდან“ მთავრობაში წასული ყველა წარმომადგენელი დავითხოვეთ სემის საბჭოდან. ისინი, თუ სურვილი ექნებათ, მხოლოდ სტუმრის უფლებით თუ დაესწრობენ ჩვენს ლენინსიებებს, მოკლედ, ჩვენ აქედანვე ვცდილობთ, არ ვავნდეთ ხელისუფლების დანაშაულები.

საერთოდ, კი ამ ეტაპზე, როცა ლიტვას ძალიან უჭირს, კრიტიკაზე მეტად მაინც მთავრობის დახმარებას ვცდილობთ. ახლანდელ ცენტრალურ აქციას კი წამოვიწყეთ. შეგქმენით ჯგუფები, რომლებიც პირდაპირ კონტაქტებს ამყარებენ რუსულბლოკების კონკრეტულ წარმომადგენლებთან, რომელთაც ასევე კონკრეტული თხოვნით მიმართავენ. პირველები, სხვათა შორის, უკრანა და საქართველო გამოგვემხურნენ...

იმასაც ვიტყვი, რომ მთავრობის კრიტიკულ მხერასაც არ ვაცილებთ — მის ყოველ გადაწყვეტილებაზე ჩვენს (უფრო სწორად, კი საზოგადოებაში მომწოდებულ) აზრს გამოვთქვამთ, რომელიც ზოგ შემთხვევაში ნაკლებად ან სულაც არ ემთხვევა მთავრობის აზრს.

ასე მაგალითად, ჩვენ წამოვაცემთ აზრი ეკონომიკური რეფორმის დაჩქარების თაობაზე. მიუხედავად, რომ სწორედ დღესვე, აქედანვე, მიუხედავად ამ უკიდურესი ყოყმისა, უნდა გადავდეთ გარკვეულ საბაზრო ურთიერთობებზე, ახლავ უნდა ჩაუყაროთ საფუძველი ჩვენს მომავალ ეკონომიკას. ჩვენი აზრით, ეს უმშაობრად თავისუფლებისაკენ მიმავალი ერთ-ერთი ყველაზე საიმედო და იქნებ ყველაზე მოკლე გზაცაა.

— ფრანგებს უთქვამთ, თუ რამე თავისუფლებისაკენ მიმავალ ყველაზე მოკლე გზის ძიებას ზოგჯერ მონობამდე მივყავართ...

— არ ვიცი, რატომ ამბობენ ამას ფრანგები, მაგრამ ჩვენ სხვა გზა ნამდვილად არ გვაქონდა. ლიტ-

ველი ხალხი დაღალა ლოდინმა და საერთოდ არ მესმის, რისთვისაა უნდა გვეცადოს, არ გამოვეყოფოდით მოსკოვს, არ მოვხვედებოდით ეკონომიკურ ბლოკადში? მერე რა? ადრე თუ გვიან ეკონომიკის სრული დაქვემდებარება გარდაუვალი იყო... როგორ ფიქრობთ, რომელი სჯობს?... ან თუნდაც,

საიუდისიდან მთავრობაში წასული ყველა წარმომადგენელი დავითხოვეთ სემის საბჭოდან. ისინი, თუ სურვილი ექნებათ, მხოლოდ სტუმრის უფლებით თუ დაესწრობენ ჩვენს ლენინსიებებს, მოკლედ, ჩვენ აქედანვე ვცდილობთ, არ ვავნდეთ ხელისუფლების დანაშაულები.

საერთოდ, კი ამ ეტაპზე, როცა ლიტვას ძალიან უჭირს, კრიტიკაზე მეტად მაინც მთავრობის დახმარებას ვცდილობთ. ახლანდელ ცენტრალურ აქციას კი წამოვიწყეთ. შეგქმენით ჯგუფები, რომლებიც პირდაპირ კონტაქტებს ამყარებენ რუსულბლოკების კონკრეტულ წარმომადგენლებთან, რომელთაც ასევე კონკრეტული თხოვნით მიმართავენ. პირველები, სხვათა შორის, უკრანა და საქართველო გამოგვემხურნენ...

იმასაც ვიტყვი, რომ მთავრობის კრიტიკულ მხერასაც არ ვაცილებთ — მის ყოველ გადაწყვეტილებაზე ჩვენს (უფრო სწორად, კი საზოგადოებაში მომწოდებულ) აზრს გამოვთქვამთ, რომელიც ზოგ შემთხვევაში ნაკლებად ან სულაც არ ემთხვევა მთავრობის აზრს.

ასე მაგალითად, ჩვენ წამოვაცემთ აზრი ეკონომიკური რეფორმის დაჩქარების თაობაზე. მიუხედავად, რომ სწორედ დღესვე, აქედანვე, მიუხედავად ამ უკიდურესი ყოყმისა, უნდა გადავდეთ გარკვეულ საბაზრო ურთიერთობებზე, ახლავ უნდა ჩაუყაროთ საფუძველი ჩვენს მომავალ ეკონომიკას. ჩვენი აზრით, ეს უმშაობრად თავისუფლებისაკენ მიმავალი ერთ-ერთი ყველაზე საიმედო და იქნებ ყველაზე მოკლე გზაცაა.

— ფრანგებს უთქვამთ, თუ რამე თავისუფლებისაკენ მიმავალ ყველაზე მოკლე გზის ძიებას ზოგჯერ მონობამდე მივყავართ...

— არ ვიცი, რატომ ამბობენ ამას ფრანგები, მაგრამ ჩვენ სხვა გზა ნამდვილად არ გვაქონდა. ლიტ-

ველი ხალხი დაღალა ლოდინმა და საერთოდ არ მესმის, რისთვისაა უნდა გვეცადოს, არ გამოვეყოფოდით მოსკოვს, არ მოვხვედებოდით ეკონომიკურ ბლოკადში? მერე რა? ადრე თუ გვიან ეკონომიკის სრული დაქვემდებარება გარდაუვალი იყო... როგორ ფიქრობთ, რომელი სჯობს?... ან თუნდაც,

საიუდისიდან მთავრობაში წასული ყველა წარმომადგენელი დავითხოვეთ სემის საბჭოდან. ისინი, თუ სურვილი ექნებათ, მხოლოდ სტუმრის უფლებით თუ დაესწრობენ ჩვენს ლენინსიებებს, მოკლედ, ჩვენ აქედანვე ვცდილობთ, არ ვავნდეთ ხელისუფლების დანაშაულები.

საერთოდ, კი ამ ეტაპზე, როცა ლიტვას ძალიან უჭირს, კრიტიკაზე მეტად მაინც მთავრობის დახმარებას ვცდილობთ. ახლანდელ ცენტრალურ აქციას კი წამოვიწყეთ. შეგქმენით ჯგუფები, რომლებიც პირდაპირ კონტაქტებს ამყარებენ რუსულბლოკების კონკრეტულ წარმომადგენლებთან, რომელთაც ასევე კონკრეტული თხოვნით მიმართავენ. პირველები, სხვათა შორის, უკრანა და საქართველო გამოგვემხურნენ...

იმასაც ვიტყვი, რომ მთავრობის კრიტიკულ მხერასაც არ ვაცილებთ — მის ყოველ გადაწყვეტილებაზე ჩვენს (უფრო სწორად, კი საზოგადოებაში მომწოდებულ) აზრს გამოვთქვამთ, რომელიც ზოგ შემთხვევაში ნაკლებად ან სულაც არ ემთხვევა მთავრობის აზრს.

ასე მაგალითად, ჩვენ წამოვაცემთ აზრი ეკონომიკური რეფორმის დაჩქარების თაობაზე. მიუხედავად, რომ სწორედ დღესვე, აქედანვე, მიუხედავად ამ უკიდურესი ყოყმისა, უნდა გადავდეთ გარკვეულ საბაზრო ურთიერთობებზე, ახლავ უნდა ჩაუყაროთ საფუძველი ჩვენს მომავალ ეკონომიკას. ჩვენი აზრით, ეს უმშაობრად თავისუფლებისაკენ მიმავალი ერთ-ერთი ყველაზე საიმედო და იქნებ ყველაზე მოკლე გზაცაა.

— ფრანგებს უთქვამთ, თუ რამე თავისუფლებისაკენ მიმავალ ყველაზე მოკლე გზის ძიებას ზოგჯერ მონობამდე მივყავართ...

— არ ვიცი, რატომ ამბობენ ამას ფრანგები, მაგრამ ჩვენ სხვა გზა ნამდვილად არ გვაქონდა. ლიტ-

ველი ხალხი დაღალა ლოდინმა და საერთოდ არ მესმის, რისთვისაა უნდა გვეცადოს, არ გამოვეყოფოდით მოსკოვს, არ მოვხვედებოდით ეკონომიკურ ბლოკადში? მერე რა? ადრე თუ გვიან ეკონომიკის სრული დაქვემდებარება გარდაუვალი იყო... როგორ ფიქრობთ, რომელი სჯობს?... ან თუნდაც,

საიუდისიდან მთავრობაში წასული ყველა წარმომადგენელი დავითხოვეთ სემის საბჭოდან. ისინი, თუ სურვილი ექნებათ, მხოლოდ სტუმრის უფლებით თუ დაესწრობენ ჩვენს ლენინსიებებს, მოკლედ, ჩვენ აქედანვე ვცდილობთ, არ ვავნდეთ ხელისუფლების დანაშაულები.

საერთოდ, კი ამ ეტაპზე, როცა ლიტვას ძალიან უჭირს, კრიტიკაზე მეტად მაინც მთავრობის დახმარებას ვცდილობთ. ახლანდელ ცენტრალურ აქციას კი წამოვიწყეთ. შეგქმენით ჯგუფები, რომლებიც პირდაპირ კონტაქტებს ამყარებენ რუსულბლოკების კონკრეტულ წარმომადგენლებთან, რომელთაც ასევე კონკრეტული თხოვნით მიმართავენ. პირველები, სხვათა შორის, უკრანა და საქართველო გამოგვემხურნენ...

საიუდისიდან მთავრობაში წასული ყველა წარმომადგენელი დავითხოვეთ სემის საბჭოდან. ისინი, თუ სურვილი ექნებათ, მხოლოდ სტუმრის უფლებით თუ დაესწრობენ ჩვენს ლენინსიებებს, მოკლედ, ჩვენ აქედანვე ვცდილობთ, არ ვავნდეთ ხელისუფლების დანაშაულები.

საერთოდ, კი ამ ეტაპზე, როცა ლიტვას ძალიან უჭირს, კრიტიკაზე მეტად მაინც მთავრობის დახმარებას ვცდილობთ. ახლანდელ ცენტრალურ აქციას კი წამოვიწყეთ. შეგქმენით ჯგუფები, რომლებიც პირდაპირ კონტაქტებს ამყარებენ რუსულბლოკების კონკრეტულ წარმომადგენლებთან, რომელთაც ასევე კონკრეტული თხოვნით მიმართავენ. პირველები, სხვათა შორის, უკრანა და საქართველო გამოგვემხურნენ...

იმასაც ვიტყვი, რომ მთავრობის კრიტიკულ მხერასაც არ ვაცილებთ — მის ყოველ გადაწყვეტილებაზე ჩვენს (უფრო სწორად, კი საზოგადოებაში მომწოდებულ) აზრს გამოვთქვამთ, რომელიც ზოგ შემთხვევაში ნაკლებად ან სულაც არ ემთხვევა მთავრობის აზრს.

ასე მაგალითად, ჩვენ წამოვაცემთ აზრი ეკონომიკური რეფორმის დაჩქარების თაობაზე. მიუხედავად, რომ სწორედ დღესვე, აქედანვე, მიუხედავად ამ უკიდურესი ყოყმისა, უნდა გადავდეთ გარკვეულ საბაზრო ურთიერთობებზე, ახლავ უნდა ჩაუყაროთ საფუძველი ჩვენს მომავალ ეკონომიკას. ჩვენი აზრით, ეს უმშაობრად თავისუფლებისაკენ მიმავალი ერთ-ერთი ყველაზე საიმედო და იქნებ ყველაზე მოკლე გზაცაა.

— ფრანგებს უთქვამთ, თუ რამე თავისუფლებისაკენ მიმავალ ყველაზე მოკლე გზის ძიებას ზოგჯერ მონობამდე მივყავართ...

— არ ვიცი, რატომ ამბობენ ამას ფრანგები, მაგრამ ჩვენ სხვა გზა ნამდვილად არ გვაქონდა. ლიტ-

ველი ხალხი დაღალა ლოდინმა და საერთოდ არ მესმის, რისთვისაა უნდა გვეცადოს, არ გამოვეყოფოდით მოსკოვს, არ მოვხვედებოდით ეკონომიკურ ბლოკადში? მერე რა? ადრე თუ გვიან ეკონომიკის სრული დაქვემდებარება გარდაუვალი იყო... როგორ ფიქრობთ, რომელი სჯობს?... ან თუნდაც,

საიუდისიდან მთავრობაში წასული ყველა წარმომადგენელი დავითხოვეთ სემის საბჭოდან. ისინი, თუ სურვილი ექნებათ, მხოლოდ სტუმრის უფლებით თუ დაესწრობენ ჩვენს ლენინსიებებს, მოკლედ, ჩვენ აქედანვე ვცდილობთ, არ ვავნდეთ ხელისუფლების დანაშაულები.

საერთოდ, კი ამ ეტაპზე, როცა ლიტვას ძალიან უჭირს, კრიტიკაზე მეტად მაინც მთავრობის დახმარებას ვცდილობთ. ახლანდელ ცენტრალურ აქციას კი წამოვიწყეთ. შეგქმენით ჯგუფები, რომლებიც პირდაპირ კონტაქტებს ამყარებენ რუსულბლოკების კონკრეტულ წარმომადგენლებთან, რომელთაც ასევე კონკრეტული თხოვნით მიმართავენ. პირველები, სხვათა შორის, უკრანა და საქართველო გამოგვემხურნენ...

იმასაც ვიტყვი, რომ მთავრობის კრიტიკულ მხერასაც არ ვაცილებთ — მის ყოველ გადაწყვეტილებაზე ჩვენს (უფრო სწორად, კი საზოგადოებაში მომწოდებულ) აზრს გამოვთქვამთ, რომელიც ზოგ შემთხვევაში ნაკლებად ან სულაც არ ემთხვევა მთავრობის აზრს.

ასე მაგალითად, ჩვენ წამოვაცემთ აზრი ეკონომიკური რეფორმის დაჩქარების თაობაზე. მიუხედავად, რომ სწორედ დღესვე, აქედანვე, მიუხედავად ამ უკიდურესი ყოყმისა, უნდა გადავდეთ გარკვეულ საბაზრო ურთიერთობებზე, ახლავ უნდა ჩაუყაროთ საფუძველი ჩვენს მომავალ ეკონომიკას. ჩვენი აზრით, ეს უმშაობრად თავისუფლებისაკენ მიმავალი ერთ-ერთი ყველაზე საიმედო და იქნებ ყველაზე მოკლე გზაცაა.

— ფრანგებს უთქვამთ, თუ რამე თავისუფლებისაკენ მიმავალ ყველაზე მოკლე გზის ძიებას ზოგჯერ მონობამდე მივყავართ...

— არ ვიცი, რატომ ამბობენ ამას ფრანგები, მაგრამ ჩვენ სხვა გზა ნამდვილად არ გვაქონდა. ლიტ-

ველი ხალხი დაღალა ლოდინმა და საერთოდ არ მესმის, რისთვისაა უნდა გვეცადოს, არ გამოვეყოფოდით მოსკოვს, არ მოვხვედებოდით ეკონომიკურ ბლოკადში? მერე რა? ადრე თუ გვიან ეკონომიკის სრული დაქვემდებარება გარდაუვალი იყო... როგორ ფიქრობთ, რომელი სჯობს?... ან თუნდაც,

საიუდისიდან მთავრობაში წასული ყველა წარმომადგენელი დავითხოვეთ სემის საბჭოდან. ისინი, თუ სურვილი ექნებათ, მხოლოდ სტუმრის უფლებით თუ დაესწრობენ ჩვენს ლენინსიებებს, მოკლედ, ჩვენ აქედანვე ვცდილობთ, არ ვავნდეთ ხელისუფლების დანაშაულები.

საერთოდ, კი ამ ეტაპზე, როცა ლიტვას ძალიან უჭირს, კრიტიკაზე მეტად მაინც მთავრობის დახმარებას ვცდილობთ. ახლანდელ ცენტრალურ აქციას კი წამოვიწყეთ. შეგქმენით ჯგუფები, რომლებიც პირდაპირ კონტაქტებს ამყარებენ რუსულბლოკების კონკრეტულ წარმომადგენლებთან, რომელთაც ასევე კონკრეტული თხოვნით მიმართავენ. პირველები, სხვათა შორის, უკრანა და საქართველო გამოგვემხურნენ...

დღეს, 12 ივნისს, საღამოს 8 საათზე საქართველოს შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრალური ინსტიტუტის სახელმწიფო თეატრში გაიმართება ლიტვიური პოეზიის საღამო, რომელსაც აწყობს მწერალთა დამოუკიდებელი ასოციაცია „გულანის“ და თეატრალური ინსტიტუტი.

დღეს გათავაზობთ ორი ლიტველი პოეტის ლექსებს, რომლებიც ლიტვიურიდან თარგმნა ასოციაცია „გულანის“ წევრმა, პოეტმა მერი შალვაშვილმა.

გინტარას პაბაქაძის

სამშობლო

შენი თვლების სინათლეში ვეშვები ლოცვით, ვით პარაშუტით, პაეროვან ბაბუაყურის, მკლავს ნოსტალოგია როცა შორს ვარ, — შენს ზეცას კოცნის ფიქრი და ბეგრა სასიმღერო თუ მოსაწერი...
ფართებს შეიკეცავს, ღამის ფერფლით, ცა შესურბული, ჩამქრალ მინდორზე კვლავ სიცოცხლით ფეჭავს სამყურა, ცეცხლმოკიდებულ კვავის ყანის მესმის ჩურჩული, და მთვარის შუქის გვირგვინები თავზე გახურავს.
აღარ ბრუნდება სინარული, ნეტავ ვის ელის, ხანგრძლივ სიზმრებში ჩაიძრული და გარინდული, თმები მოურთავს მოკაქაშე ფოთლით ცირცელის, და სულს უშფოთებს მეომართა უტყვი ფიტული. ვარ დანიშნული სამუდამოდ, მიწასთან ლიტვის, როგორც არყები ცადაწვილი, ბუჩქნი ასკილით, და მზით აღვსილი ჩემის ლოცვის თვალმარგალიტი, — მესხიერებას, ბედისწერის უხმობს ნაპირთან. სამყაროს ფრთებით შევებდა ფიქრი მღელვარე, ცდილობს ისწავლოს ზეცისა და მიწის ანბანი,

ყვავილით ფასადი, მედიდური და მოეღვარე უსმენს ტოროლას, განთიადის წვიმით განბანილს.

იულიუს კელმანის

ქველმანების სასაფლაოზე

ქველმანების სასაფლაოზე დავდივარ, ვეძებ ახალ ტყეებს, რომლის ყლორტებსაც, ბრაკონიერის ალესილი ცულის პირი არ შეხებია,
მე შემეძლია თავისუფლად შევიდე მასში, ჩავისუნთქო მტკვრდაყრილი წიწვის სურნელი, დე, გზა ამებნის, დავიკარგო ჩვენთვის უცხოა
ათასწლეულამდე, როცა ჯერ კიდევ არავინ ფიქრობდა, სიცოცხლისგან როგორ ესნა
უნაგინა ფრინველის სული, რომელიც ლიტვის ნათელ, ღამაზ, მინდობილ თავზე, გადმოჰყრიდა გერბიცილების მავნე
კვერცხებს.
ქველმანების სასაფლაოზე, ჩალის ქუდს ვეძებ ფარფლებიანს, რომელიც, ალბათ, მე დამიფარავს შემოდგომის მძავე წვიმისგან,
ეს წვიმები, ხომ ასე ხშირია ჩვენი ბეტონის ქალაქებში, რომელიც უკვე ამწვითი არაა ავად.
ო, სანატრელო მუზაე ჩვენი, — შენი სურვილის ბინდულდში მოჩანს, ფეხს როგორ იდგამს დავიწყების კომისია, რომელიც ალბათ გამოგკითხვას, გამოიძიებს, დავიწყებული გვაქვს თუ არა, უკვე
სამშობლო.
ქველმანების სასაფლაოზე, მარტოდარჩენილ ბორცვს დავეძებ, რომელსაც თმები არ დასცვენია, ჯერ კიდევ არ გაქაჩილებულია. მე მგერა, მაღე ის დაფარავს ნაგვის აკროპოლს, რომელიც დღემდე, არ აღუნიშნავთ არც ერთ რუკაზე,

საოცარია, პორაზონტს იქით აღარ დარჩა მცირე ადგილი, ამ მარტონელა გორაკისათვის, ის ხომ უცვლელი და ერთადერთი სამშობლოა პატარა

მერცხლის, ქველმანების სასაფლაოზე ვეძებ ნახაზებს ცინე-კომპიების, რომლის მიხედვით, კვლავ ავაშენებ დანგრეულ ტაძრებს, აღვადგენ კედლებს ნატყვიარებს, რომელიც გულგრილ ამ

დროებას უტყვევია საწყობად ნივთთა, მშენებლობის ნარჩენებისთვის... ღამის ბარიდან გამოშვალ არყის დარბ სულს მშვიდად რომ ერწყმის, და ალბათის სჭირდება უკვე მოხეტიალე ყარობის გარდა, რომელიც მიწას ჩაჰკობია — ორივე ხელით და აღარ ძალუძს, რომ შორს წავიდეს.

ქველმანების სასაფლაოზე ვეძებ XIX საუკუნის, დაწყებითი სკოლებს სიტხებს, დაუქანტასის ფეხის ნაკვალევს, ქველმანების შარავზე კვარს სიტყვებისას, რომელმაც უნდა იბრალოს ამ სფოლისათვის, სამეულისთვის: ბასანავიჩუსის, ვიდუნასის, მაირონისის, მოიტანის ჩვენამდე მათი მარადიული სიყვარული. მათი სიცოცხლე გადაკითხულ წიგნებში ჩაღმა, ჩაიფერფლა, იმ წყეულ დროსთან, როცა კრძალავდნენ წიგნთა ბეჭდვას ლიტურ ენა

ოფიციალური სხრილი

„იტალია-90“ საქართველოს რესპუბლიკური საფეხბურთო სპორტპროგრამის ლატარის გათამაშების, რომელიც გაიმართა 1990 წლის 5 იანვარს ქ. მცხეთაში. მოგებათა ციფრები ლატარის № 2 ხერხეზე. მოგება ხვდა ლატარის ამ ხერხის შემდეგ ნომრებს.

ბილეთის №	მოგების დასახელება	ფული
007709	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
016189	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
018488	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყნებში	750—00
022674	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
026074	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
061272	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
064048	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
068066	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
083697	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
101224	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
114783	ავტომატური „ტავრია“	5100—00
155469	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
183908	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
210059	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
215413	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
233087	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
234021	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
239626	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
240629	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
258248	ავტომატური „ჟიგული“	9000—00
286348	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
290809	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
296010	ავტომატური „ჟიგული“	9000—00
308910	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
314155	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00

316994	2	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
321368	2	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
336059	2	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
347913	2	ავტომატური „ჟიგული“ 21063	9000—00
349714	2	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
350305	2	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
352888	2	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
372984	2	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
384375	2	ავტომატური „ტავრია“	5100—00
401718	2	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
414653	2	ტურისტული საგზური კაპიტალისტურ ქვეყანაში	1150—00
422769	2	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
443329	2	ტურისტული საგზური სოციალისტურ ქვეყანაში	750—00
449137	2	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00
464158	2	ვიდეომანიტორი „ელექტრონიკა“	1200—00

მოგებათა მიზანის ნახი

ლატარის ბილეთის მფლობელს, რომელსაც ხვდა ნივთობრივი მოგება, შეუძლია თავისი სურვილის მიხედვით მიიღოს ნივთობრივი მოგების ღირებულება ნაღდ ფულად. იმ შემთხვევაში თუ შეიცვალა რომელიმე ნივთიერი მოგების ღირებულება (გაიზარდა ან შემცირდა), მოგებული ლატარის ბილეთის მფლობელს მიეცემა ნივთი ან მისი ღირებულება ახალი ფასის შესახებ. ხოლო თუ ლატარიაში გათამაშებული ცალკეული საგნები მოხსნა წარმოებიდან, მისი ღირებულება მფლობელს ნაღდ ფულად მიეცემა. ლატარის ბილეთები, რომლებსაც წილად ხვდა მოგება შეიძლება წარადგინოს იქნეს გასანადგურებლად შემსახველი ბანკის დაწესებულებაში 1991 წლის 31 იანვარამდე გათამაშებიდან ერთი თვის შემდეგ. საზღვარგარეთის ქვეყნებში მოგზაურობის ტურისტული საგზურების ღირებულებები არ შედის გადანახურდავებელი ვალუტის ღირებულებაში.

კომისიის თავმჯდომარე — მცხეთის რაიხაბპოს აღმასკომის თავმჯდომარე — ზ. შ. შიხაშვილი
თავმჯდომარის მოადგილე — საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს საფინანსო მექანიზმის სრულყოფილი და ფულის მიმოქცევის სამმართველოს განყოფილების უფროსი — ს. შ. შარაძე
თავმჯდომარის მოადგილე — მცხეთის რაიხაბპოს აღმასკომის საფინანსო განყოფილების გამგე პ. ა. თოდუა
პასუხისმგებელი მდივანი — სსრკ შემსახველი ბანკის საქართველოს რესპუბლიკური ბანკის წყევანი ეკონომისტი — ზ. შ. ნიტაძე

ქალბატონო ნინო! აღარ მეგონა თუ ათი წვილის, ათი საფეხრალის, სიხარულისა და იმედის პატრონს ასე სულით ხორცამდე შემძრავდა რაიმე. როცა თქვენი ამქვეყნიური უცარი წასვლა გავიგე, ისეთი გონივრად დამეფლდა, თითქმის სრულიად მარტოვარ, და არც მივხერხე, რადგან თქვენ იყავით ის, ვინც სრულყოფილად მარტონივით აღმართული ბედნიერება, ყველაზე მშველწუთებში მზარში მედღეით სრულიად უცხო და ნუგეშთან ერთად მატერიალურ-ეკონომიკურ დახმარებას არ მიაკლებდით. რომელი ერთი გავიხსენო... მერე

ყოველთვის პოპიკონკრეტ

გარდაიცვალა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე, ქალთა საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარე, საქართველოში ახალგაზრდული მოძრაობის ვეტერანი ნინო შარაძე. ეს წერილი, რომელიც გვირგვინად დედამ ქ-ნმა დალი მოლოდინაშვილმა მოგვითხროს, კარგად ასახავს დედასა და აღმასკომის პიროვნულ თვისებებს.

ჩვენს ოჯახში ისე ხშირად ისმოდა თქვენი სახელი, ისე თავისთავად იქცა „ნინო“ სიტყვისა და სიყვარულის სიმბოლოდ, რომ ნაბოლარს, თქვენი ჩვენს ოჯახთან დაახლოებიდან სულ მალე რომ შემოგვეძახათ, თქვენი სახელი დაეარქებინათ. აქი მერე ამ პატარას ნათლიაც გახდით. თქვენს ნათლულს დამამნი ყოველთვის ეცილებოდნენ

სიყვარულში, რადგან დიდთან დიდი და პატარასთან პატარა, უფროსებისათვის კი გაცივრებასა და განსაცდელში მყოფთა გემქნაზე, სხვისი სიყვარულის შემძლე და ცრემლთა მოზარე, მრავალწილიანი დედების ერთგული ქომაგი და პირ-ვარამის გამყოფი იყავით. ქალბატონო ნინო! ჩემი წვილები ჯერ ძალიან პატარები არიან, არ ვიცი; ცხოვრება რას უმზადებს თითოეულ მათგანს, მაგრამ ვიცი, რომ ყოველ მათგანს უმზადებთ მათ დედა ნინო — მოლოდინაშვილების მრავალწილიანი ოჯახის ქეთილი მფარველი და მოამბე.

კონკრეტები

თანამშრომლობა ყოველთვის მისაძლეველია

თბილისის მეცნიერთა სკოლაში იმყოფებოდა პარიზის მართვის უმაღლესი სკოლის ხელმძღვანელთა და მსმენელთა ჯგუფი, რომელშიც მონაწილეობის უფლება ჰქონდა ჩვენთან მშენებელი ეკონომიკური რეფორმისა და მისი განვითარების პერსპექტივების თაობაზე. ეკონომიკურ მეცნიერებათა კანდიდატმა რამზან ახმეძემ ჩამოვინახა კითხვით მიმართა ამ სკოლის დეკანს, დოქტორ შან მადარს.

— პირველ რიგში ვთხოვთ, თქვენი სკოლის შესახებ მოგვითხროს. — პარიზის მართვის უმაღლესი სკოლა 25 წლისაა. სწავლება ჩვენთან საშუალოა და ორი მიმართულებით მიმდინარეობს: გვაქვს ეკონომიკური და სოციალური-სოციალისტური. ეს ორი ციკლი ძირითადად იმით განსხვავდება: ერთმანეთსაგან, რომ თუ პირველ შემთხვევაში მსმენელები ადგილზე ენობიან ეკონომიკური ქვეყნების ეკონომიკებს, მეორე ციკლით პრაქტიკულად მთელი მსოფლიოს ეკონომიკები მოცული — შეერთებული შტატებით დაწყებული და აზიის ქვეყნებით დამთავრებული. სკოლის კურსდამთავრებულს, როგორც წესი, სამუშაოდ იწვევენ საფრანგეთში, სხვა ქვეყნების ან საერთაშორისო კომპანიებისა და ფირმების დირექციებში. ამჟამად ისინი, ეკონომიკური ქვეყნების გარდა, მუშაობენ შეერთებულ შტატებში, სინაგურში, ინდოეთსა და სხვაგან. სწავლების პროგრამა ადგილებზე ერთნაირი ეკონომიკების განხილვისა და თეორიული ეკონომიკური კურსების გარდა, მოიცავს შრომით და სამოქალაქო სამარ-

ყობს ხელს მათ შორის კონტაქტების განმტკიცებას.

— რა კონკრეტული მიზანს ისახავდით, როცა თბილისში მსმენელები მოგყავდათ, რამდენად გამართლდა იგი და როგორ აფასებთ, თქვენი გამოცდილებით, თბილისის მეცნიერთა სკოლის საქმიანობას?

— ბოლო კითხვიდან დავიწყებ. ვიცი, რომ ეს სკოლა სულ ერთი წლისაა და ამდენად წინ დიდი გზა აქვს, ამგვარად ჩვენ ნაკლებად გვექნება სკოლის შემსწავლელთა და მასწავლებლებთან სერიოზული საქმიანი საუბრის საშუალება, ძირითადად, სკოლის ხელმძღვანელებთან შეხვედრებითა და აქ არსებული კურსებთან პროგრამების გაცნობით შემოვიფარავით. საერთოდ კი, ჩვენი ჩამოსვლის მიზანი ერთი იყო — ახალი კონტაქტები. როგორც თავიდანვე აღინიშნა, ჩვენს სკოლაში სწავლება სხვადასხვა ქვეყნების ეკონომიკური სისტემების გაცნობას გულისხმობს. აღმასკოლეთ, ეკონომიკური ქვეყნებში მიმდინარე ცვლილებებში ამ ქვეყნებს საინტერესოს ხდის დასავლეთის ფირმებსა თუ კომპანიებს ხელმძღვანელობისათვის — ცხადია, პირველ რიგში წმინდა პროფესიული თვალსაზრისით. სამსოფლიო კონტაქტების დამყარება დღესვეა საჭირო.

რაც შეეხება კონკრეტულად საქართველოს, თბილისის მეცნიერთა სკოლაში ჩატარებული ლექციები და დისკუსიები ძირითადად მაღალი დონის იყო და ისინი საშუალებას მოგვცემს უფრო ღრმად გავიზაროთ პროცესებში, რომლებიც სსრკ-ში მიმდინარეობს...

— თქვენ აღბათ იცით, რომ საქართველო ბაზრის სახელმწიფოთა მხარეზე, დამოუკიდებლობის აღდგენის და ამდენად სსრკ-დან გახვედის გზას ადგას... — ამ საკითხის განხილვა და მითუმეტეს შეფასება პოლიტიკურ სფეროში და პოლიტიკოლოგების საქმიანობაში უფრო ვიღებ ჩვენს ეკონომისტებს: ამიტომ, თუ ნებას მო-

მცემთ, მე პირადად კომენტარებისაგან თავს შევიკავებ. ერთს კი დავსძენ, რომ ორმხრივი თანამშრომლობის შესაძლებლობა ასეთ პირობებში არ შემცირდება და მასზე უფრო კონკრეტული საუბრის საშუალებაც იქნება.

— მაშინ იქნებ იმაზე გვითხროს თქვენი აზრით, თუ რა ძირითად პრობლემებთან იქნება დაკავშირებული აღმასკომის (ეკონომიკური) სამსახური ეკონომიკაზე გადახვლა: ასეთი პერსპექტივა ხომ ნებისმიერ შემთხვევაში გველი?

— თუმცა, ეს გადასვლა უამრავი გლობალური პრობლემის გადაჭრის გულისხმობს არ არის გამართლებული, რომ მთავარი სირთულეები ლოკალურ დონეზე გელოდებოდნენ. ესაა პირველ რიგში მენეჯერების სწავლის პრობლემა ანუ აღმასკომის ეკონომიკური აზროვნების წესის გარდაქმნა, მათში სიახლეების ათვისების უზარმაურო გაღვივება, აღზრდა. არა ნაკლები მნიშვნელობა აქვს კადრების კვალიფიკაციას, მათი მომზადების, სწავლების შესაბამისობის საზარო ეკონომიკის მოთხოვნებთან. შეიძლება ყურადღება მივაქციოთ იმასაც, რომ საბაზრო ეკონომიკა გულისხმობს, რომ ყოველგვარი ინფორმაცია ხელმისაწვდომია და, აქედან გამომდინარე, მასობრივი კომუნიკაციების სისტემებსაც განვითარების მაღალი დონე ასახავს.

ამ უკანასკნელი ასპექტის მნიშვნელობა კიდევ უფრო მითითდება, თუ ვივარაუდებთ, რომ საწარმოები მოინდომებენ საჭარო ბაზრებზე გასვლას. ამ მონდომების განხორციელების სურვილი მათ ტექნოლოგიური გაუმჯობესების აუცილებლობის შეფასებამდე მიყვანას. ეს აუცილებლობა კი, თავის მხრივ, მოსთხოვს საწარმოებს ვალუტის ქონას, რომელიც მათ არ გააჩნიათ. ასე რომ, ამ პრობლემის გადასაჭრელ გზებზე ფიქრს ახლავე უნდა შეუდგეთ.

პატივისცემით ლარი სინაგურიძე, ეკონომიკური მეცნიერების დოქტორი, საქართველოს მონარქისტული მოძრაობის ხელმძღვანელი, ლეიბნოცის საინიციატივო ჯგუფის თავმჯდომარე. 1 შიხაბი-5 იანვარი, თბილისი.

„ახალკალაქი“

გვერდის საინსტიტუტო არხის საშუალო მოქმედო ასოციაცია „ალორძინების“ არხი და „აბაჯი“ ასოციაციის ფონმა „არგო“

თუ საკუთარი პროდუქციის რეკლამირება გსურთ... თქვენს განკარგულებაში „ახალკალაქი იმპრინტის“ გოლო გვერდი

ქარხნებს, საწარმოებს, ფირმებს, კოოპერატივებს, ყველას, ვისაც საკუთარი ნაწარმის რეკლამირება სურს ან საქმიანი განცხადების გამოქვეყნება, ყველას ვისაც ეპვი არ ეპარება თავის პროდუქციის ხარისხში და იცის რეკლამის ფასი, ფირმა „არგო“-ს სარეკლამო სააგენტო სთავაზობს ამ გვერდს.

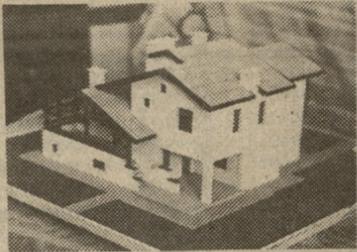
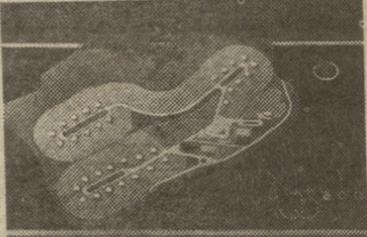
იმისათვის, რომ რეკლამა გააფორმოთ, საკმარისია დარეკოთ ტელეფონზე 93-31-56, 99-00-49. ან მობრძანდეთ მისამართზე თბილისი, კოსტავას ქუჩა № 14, ფირმა „არგოს“ სარეკლამო სააგენტო. ჩვენი მხატვარი და ფოტოგრა-

ფი დაგეხმარებათ გემოვნებით წარმოადგინოთ თქვენი ნაწარმი თქვენთვის სასურველ ენაზე. მსურველებს შეუძლიათ წინასწარ დაიბეგონ რამოდენიმე ნომერი.

რეკლამა გამოქვეყნდება შეკვეთის მიღების დღიდან ორი კვირის შემდეგ. ოპერატიული ინფორმაცია 50 პროცენტით მეტი დაგვიდგებათ, მხატვრული (ფოტო) მასალა 30 პროცენტით ძვირი.

გახსოვდეთ, რეკლამა ბაზარზე წარმატების მთავარი წინაპირობაა.

ფირმა „არგოს“ სარეკლამო სააგენტო.

სოფელ აუჯაგის განაშენიანების განერალური გეგმა და საცხოვრებელი სახლის გეგმა

საქართველოს სასახლეო ზოლში ქართული ნასოფლარების აღმშენებლობა, პროფესიული სოფლების პრაქტიკის დახერხება, პროექტირება და ქალაქებში კულტურულ-საგან-

მანათლებლო და სამეცნიერო კერების დაარსება, სხვა საქველმოქმედო და საგანმანათლებლო საქმიანობა საქველმოქმედო ასოციაცია „ალორძინების“ ძირითადი მიზანი და

მიმართულება. ასოციაცია „ალორძინების“ ანგარიშის ნომერი 100700608, მთაწმინდის რაიონის ბინსოცბანკი.

სანსაციური დასაწყისი

4 წელია ველოდებით ამ დღეს. და აი, ფრანგი არბიტრის მიშელ ვორტოს სასტევის ხმაზე მილანის „ჩუზუპე მეაცის“ სანსაციონის სტადიონზე პირველი შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრას კი წინ უძღოდა მსოფლიოს XIV ჩემპიონატის შთამბეჭდავი სახეიმი გახსნა. პირველმა შეხვედრამ კი პირველი სენსაცია დააფიქსირა — წინა მსოფლიო ჩემპიონატის გამარჯვებული არგენტინის ნაკრები დამარცხდა კამერუნის ნაკრებთან! სენსაციის ფეხებით, მაგრამ კამერუნის ნაკრებმა დაამტკიცა, რომ ჩემპიონატზე ხელწამოსაყრავი გუნდები ნამდვილად არ არიან. ალბათ, არავინ დარჩენილა გულგრილი კამერუნელების — ტომას ნ' კონოს, სირილ მაკანაკის, როჟე მილას და განსაკუთრებით ფრანსუა იმამბი-ბიკის ბრწყინვალე თამაშით. რამ შეეხება არგენტინელებს, მათ ძალზედ ბუნდოვანი შთაბეჭდილება დატოვა. აშკარად ვერ ართმევდა მარჯვენა მცველის ფუნქციებს ოსკარ რუჯერი, ისევე როგორც აბელ ბალბო ცენტრფორვარდისა... ერთადერთი, ვინც არგენტინელთაგან გამოირჩეოდა, კლავდიო კანიჯია იყო. დიეგო მარადონაზე ვერაფერს ვიტყვით, რადგანაც იმდენად უხეშად ეთამაშებოდნენ საბჭოთა სპეციალისტის ალბრედიო კამერუნელი ფეხბურთელები, რომ ბოლოს და ბოლოს ათვით დიეგოც მოტყდა... ისე, მარადონა ცოტათი გამოცვლილი მოგვეჩვენა კიდევაც — წონით, თმის ვარცხნილობით და საყურით...

კიდევ ერთ მატჩზე გვინდა გავამახვილოთ ყურადღება გულშემოტყვიანთა ყურადღება. ბარის „ნუოვო კომუნალეს“ სტადიონზე

რუმინეთის ნაკრებმა პირვინდად აჯობა საბჭოთა კავშირის ნაკრებს. ორივე გოლი რუმინელთა სახიფათო ფორვარდმა მარტინ ლეკეტუშმა გაიტანა, რომელიც მეკარე სილვიო ლუნგთან ერთად საუკეთესო იყო მოედანზე. აღსანიშნავია, რომ რუმინელებს სხვადასხვა მიზეზების გამო სამი წამყვანი ფეხბურთელი აკლდათ — დორინ მატეუტი, როდონ კემეტარუ და გიორგი ხაჯი. საბჭოთა ნაკრებმა კი აშკარად სუსტი გუნდის შთაბეჭდილება დატოვა. მხოლოდ ალექსანდრე ზაგაროვი გამოირჩეოდა ნაკრების შემადგენლობიდან, ისიც მხოლოდ ეპიზოდურად.

მაშ ასე, ჩემპიონატი დაიწყო. პირველმა ოთხმა დღემ ბევრი სისამოვნო წუთები განაცდევინა ფეხბურთის მოყვარულთ. ყველაზე ძალიან კი ქვემოთ ჩამოთვლილი ფეხბურთელები გამოირჩეოდნენ: ბრაზილიელები კლავდიო ბრანკო და ანტონიო კარეკა, ავსტრიელი კლავს ლინდენბერგერი, იტალიელები ჟან-ლუკა ვიალი და რობერტო დონადონი, დასავლეთ გერმანელი ლოთარ მატეუსი, კოლუმბიელი კარლოს ვალდერამა, რუმინელი მარტინ ლეკეტუში, კამერუნელი ფრანსუა იმამბი-ბიკი, შვედი ტომას ბრიოლინი და ა. შ...

დღეისათვის კი სულ შვიდი შეხვედრა გაიმართა:

- I ჯგუფი: იტალია — ავსტრია 1:0; აშშ — ჩეხოსლოვაკია 1:5;
- II ჯგუფი: არგენტინა — კამერუნ 0:1; ხსკ — რუმინეთი 0:2;
- III ჯგუფი: გერ — იუგოსლავია 4:1; ა. გ. ს. — კოლუმბია 0:2;
- IV ჯგუფი: ბრაზილია — შვედია 2:1.

განვლილი ტურის ერთ-ერთი ცენტრალური შეხვედრა ქუთაისში გაიმართა, სადაც ადგილობრივი „ქუთაისი“ გათამაშების ერთმხრივად ლიდერს რუსთავის „გორდას“ ხვდებოდა. აღსანიშნავია, რომ ორივე გუნდმა წინა ტურში დამარცხებები განიცადეს და ეს ფაქტიც ერთ-ერთად ზრდიდა ამ მატჩისადმი ინტერესს.

პირველი წუთები კი „ქუთაისის“ სასიკეთოს არაფერს უქადა. დაახლოებით 20 წუთის განმავლობაში აშკარა იყო „გორდას“ უპირატესობა, რაც მათი შუა ხაზის ფეხბურთელების ბრწყინვალე თამაშით გამოიხატებოდა. როგორც ყოველთვის, აქტიურობდნენ ფლანგებზე მშენი კაპანაძეები, ხოლო ცენტრში უნარიანად ხელმძღვანელობდნენ თავის პარტიზორებს ვიაკოლასონია და მამუკა ფანცულაია.

...ქუთაისელებმა ამ დროს მხოლოდ ერთი რეალური საფრთხე შექმნეს ამ მომენტში, მაგრამ თემურ ფაიქიძის დირექტმა მასხვილი ქუთაისიდან კუთხურზე მოიგვრია „გორდას“ მეკარემ ალექსანდრე მესხიამ. სულ მალე კი ქუთაისელებმა პირველი ბურთიც გაიტანეს, როცა ვასილ შენგელიას შესანიშნავი გადაცემა მარჯვენა ფლანგიდან ლამაზი თავური დარტყმით თემურ ფაიქიძემ შეასრულა. ამ გოლის შემდეგ კი „ქუთაისის“ შეჩერება შეუძლებელი იყო და მოედნის სრული ბატონობა მატჩში მიიგვრია ბურთით. ამ გამოუყენებელმა პენალტმა ქუთაისელებს უფრო მეტი ძალა შემატათ და მატჩის მიწურულს შესანიშნავი სამსვლიანი კომბინაცია თორღამვილი-მავდათუაშვილი-დავითშვილი ამ უკანასკნელის გოლით დაიმ-

ლირსეული გამარჯვება

ლური საფრთხე ქუთაისელთა საიმედო მეკარის ნიკა ჩხეიძის კართან არ შექმნილა. „ქუთაისი“ კი თავის მხრივ მეტად მწვავე კონტრშეტევებს ახორციელებდა, რომლის დროსაც აქტიურობდნენ ფაიქიძე და ჯანაშია. რუსთაველთა ერთ-ერთი მორიგი შეტევის დროს მოწინააღმდეგე მცველები უხეშად ეთამაშნენ „გორდას“ განაპირა მცველს ვია ფირცხალავას და შეხვედრის არბიტრმა პენალტიც დაწინა. ამან გარკვეული უკმაყოფილება გამოიწვია ქუთაისელებში და მსაჯს ყვეთელი ბარათის ჩვენებაც დასჭირდა გიორგი ნადირაძესათვის. პენალტიც რუსთაველთა საუკეთესო გოლეადორმა მამუკა ფანცულაიამ შეასრულა, მაგრამ ბრწყინვალედ ითამაშა ქუთაისელთა მეკარემ ნიკა ჩხეიძემ, რომელმაც აკრობატულ ნახტომში მოიგვრია ბურთი. ამ გამოუყენებელმა პენალტმა ქუთაისელებს უფრო მეტი ძალა შემატათ და მატჩის მიწურულს შესანიშნავი სამსვლიანი კომბინაცია თორღამვილი-მავდათუაშვილი-დავითშვილი ამ უკანასკნელის გოლით დაიმ-

თავრდა. საბოლოოდ „ქუთაისმა“ დიდი ანგარიშით — 3:0 დამარცხა რუსთავის „გორდა“ და მართლაც ლირსეული გამარჯვება მოიპოვა. გამარჯვებულებს საერთოდ არ კიცხავენ, მაგრამ ამ მშვენიერ გუნდს ნამდვილად არ ეკადრებოდა ზშირი კამათი მსაჯთან და უხეში თამაშით, რაშიც ყველგან ძალიან ბევრ შეგულძიმე გამოირჩეოდა.

დასასრულ, გვაცნობთ ამ საინტერესო შეხვედრაში მონაწილე გუნდების შემადგენლობას:

„ქუთაისი“: ჩხეიძე, შენგელია, თორღამვილი, ბიკაძე, თევზაძე, ნადირაძე, პაიქიძე, სუხიაშვილი (შავგულიძე), ჯანაშია, დარახელია (დავითშვილი), ფაიქიძე (შავათუაშვილი).

„გორდა“: მესხიანი, ფირცხალავა, დიმიტრიშვილი, კუდიშვილი, ჯანაშია, კოლასონია, ტ. კაპანაძე, მეტრეველი (აფციაური), ა. კაპანაძე, ფანცულაია, მიქაშვილი (წიკლაური).

გიგა ტუხაშვილი, ჩვენი სპეციალური კორესპონდენტი.

ანონსი

ბარათაშვილის ხილთან გაიხსნა კოოპერატიული გაერთიანება „საღამო მშვიდობისა“, რომელიც ფართო პროპაგანდას გაუწევს მსოფლიო და ეროვნული კულტურის საუკეთესო ნიმუშებს — ლიტერატურის, კინოს, თეატრის, ესტრადის და სახეობით ხელოვნების სფეროში.

მთაწყობს შემოქმედებით შეხვედრებს მეცნიერების და კულტურის გამოჩინებულ მოღვაწეებთან.

ხელს შეუწყობს დროებითი ხელშეკრულების საფუძველზე შემოქმედებითი (თეატრალური, სამეცნიერო-საეკონომიკური და ა. შ.) კოლექტივების შექმნას.

ახალგაზრდული, შრომითი, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებიდან წინასწარი შეკვეთების საფუძველზე თემატურ (ინტელექტუალური, შემეცნებითი, გასართობი, სინახობრივი და ასე შემდეგ) პროგრამების მომზადების ორგანიზაციას.

გისწევთ ახალგაზრდულ კაფე-ბარში, რომელიც მდებარეობს ბარათაშვილის ხილთან ყოველდღე დილის 11.00 საათიდან. 22.00 საათამდე.

XIV მსოფლიო ჩემპიონატის მსვლელობის დროს თქვენ შეგეძლება ნახოთ საფეხბურთო მატჩებს ტრანსლაცია.. ინკარეთ, ინკარეთ.

გვინდოთ მისამართი: თბილისი, ბარათაშვილის ხი. დი № 1, კოოპერატიული გაერთიანება „საღამო მშვიდობისა“.

<p>ახალკალაქი</p> <p>Обществено-политическая молодежная газета „Ахалкалას Илერჩი“</p>	<p>ტელეფონები: მისამართი — 93-97-81; პოსტმარკეტული მისამართი — 93-31-56; რედაქციის მისამართი — 93-30-49.</p>	<p>გაზეთი გამოდის ყოველ პარასკევს, შაბათს, რედაქციის მისამართზე მისამართზე უნდა იქონიებოდეს.</p>	<p>რედაქციის მისამართი: თბილისი, ბარათაშვილის ხი. დი № 1, კოოპერატიული გაერთიანება „საღამო მშვიდობისა“.</p>
--	--	--	---